

Sirküler Tarihi : 27.02.2006
Sirküler No : 2006/041

ŞEHİRLER ARASI YOLCU TAŞIMACILIĞINDA BELGE DÜZENİ, İCRA DAİRELERİNCE ALACAKLI TARAF AVUKATINA ÖDENEN VEKALET ÜCRETİNİN BELGELENDİRİLMESİ VE VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIKLARININ YENİ UZLAŞMA SINIRLARI HAKKINDA 356 SIRA NO.LU VUK GENEL TEBLİĞİ

Maliye Bakanlığı 23.2.2006 tarih ve 26089 sayılı Resmi Gazete’de yayımladığı 356 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile aşağıda belirtilen konularda düzenleme yapmıştır.

1. ŞEHİRLER ARASINDA KARAYOLUYLA YAPILAN YOLCU TAŞIMA İŞLERİNDE BELGE DÜZENİ:

356 sıra no.lu Tebliğ ile, yetki belgesi almış otobüs işletmecileri ile acentelerin, 173 sıra no.lu VUK Genel Tebliğinde yer alan düzenlemelere ilaveten, bu Tebliğde açıklanan doğrultuda da belge düzenleyebilmeleri uygun görülmüştür.

Tebliğin A/1 bölümüne göre, şehirler arası yolcu taşıma işiyle uğraşan otobüs işletmecileri, kendi otobüslerinde taşıyacakları yolcular için acentelere kendi biletlerini kullanılabileceklerdir.

Tebliğin A/2 bölümüne göre ise, şehirler arası yolcu taşıma işiyle uğraşan otobüs işletmecileri, yaptıkları yolcu taşıma hizmeti karşılığında, bilgisayar bağlantılı ödeme kaydedici cihaz kullanabilecek ve bu cihazlar vasıtasıyla merkez, şube veya acenteler tarafından düzenlenen fişler, yolcu taşıma bileti olarak kabul edilecektir.

Bilgisayar bağlantılı ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle düzenlenecek yolcu taşıma biletleri Tebliğ ekindeki şekil ve muhtevaya uygun olacaktır.

2. İCRA DAİRELERİNCE ALACAKLI TARAF AVUKATINA ÖDENMESİNE KARAR VERİLEN VEKALET ÜCRETLERİNİN BELGELENDİRİLMESİ:

Tebliğin (B) bölümünde, icra daireleri tarafından borçludan alınarak, alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık (vekalet) ücretlerinin belgelendirilmesi konusunda yapılmıştır. Yapılan açıklamalar daha önce mukteza (özelge) bazında açıklanan görüşlerle paralellik arz etmektedir.

VUK’nun mükerrer 257 nci maddesine istinaden yapılan bu düzenlemeye göre, icra dairelerince borçludan alınarak müvekkili adına takibat yapan alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık (vekalet) ücretinin avukata ödendiği anda, avukat tarafından borçlu adına en az 2 nüsha serbest meslek makbuzu düzenlenecek ve makbuzun avukatta kalan nüshasına da icra dairesince ödemenin yapılmış olduğuna dair bir şerh düşülerek, ödemeyi yapan memur tarafından (sicil numarası da yazılarak) imzalanacaktır.

Yukarıda belirtilen şekilde yetkili memura imzalatılmadığı tespit edilen her bir serbest meslek makbuzu için ayrı ayrı Vergi Usul Kanununun 352-II/7 nci maddesine göre söz konusu avukat adına usulsüzlük cezası kesilecektir. Bu cezanın 2006 yılında geçerli olan miktarı 23 YTL’dir.

Tebliğde sadece belgelendirme ile ilgili açıklama yapılmış olup, KDV ve gelir vergisi kesintisine değinilmemiştir. Bu nedenledir ki bu konulardaki tereddütler devam etmektedir. Başka bir deyişle,

- Avukat tarafından yukarıda açıklandığı şekilde düzenlenen serbest meslek makbuzunun kim tarafından borçluya gönderileceği,
- Gelir vergisi kesintisini icra dairesinin mi yoksa borçlunun mu yapacağı,
- Ödemenin brüt mü yoksa net mi kabul edileceği,

konuları belirsizdir. Konunun Maliye Bakanlığınca bu yönleriyle de açıklığa ve uygulama birliğine kavuşturulması gerektiğini düşünüyoruz.

3. VERGİ DAİRESİ UZLAŞMA KOMİSYONLARININ YENİ YETKİ SINIRLARI:

2005/130 sayılı Sirkülerimizle duyurulduğu üzere, Maliye Bakanlığınca 352 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile uzlaşma komisyonları, vergi dairesi başkanlığı kurulan ve kurulmayan yerlere göre aşağıdaki şekilde yeniden oluşturulmuş ve uzlaşma yetki sınırları da belirlenmiştir.

- Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonu,
- Defterdarlık Uzlaşma Komisyonu,
- Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonu,
- Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu,
- Merkezi Uzlaşma Komisyonu.

Bu defa 356 sıra no.lu Tebliğ ile bu komisyonlardan il merkezlerinde bulunan Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonlarının yetki sınırları aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

İl merkezlerinde (büyükşehir belediyesi bulunan illerde büyükşehir mücavir alan sınırları içinde) yer alan vergi dairelerince yapılan tarhiyatlara ilişkin uzlaşma talepleri, aşağıda belirtilen limitlerin aşılması halinde, ilgili vergi dairesi başkanlığı veya defterdarlık bünyesinde oluşturulacak uzlaşma komisyonunca incelenip sonuçlandırılacaktır.

	Vergi, Resim ve Harçlar (YTL)
I. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	12.500
II. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	7.500
III. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	5.000
IV. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	3.000
Defterdarlıklar	3.000

İstanbul ilinin tamamı ile diğer illerin il merkezi dışındaki vergi daireleri (bağlı vergi daireleri dahil) için 352 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen tutarlar uyarınca işlem yapılmaya devam edilecektir.

352 sıra no.lu VUK Tebliği ile belirlenmiş olan gruplar şöyledir:

I. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	Ankara, İzmir
II. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	Adana, Antalya, Bursa, Kocaeli, Konya, Mersin
III. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	Aydın, Balıkesir, Denizli, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Manisa, Muğla, Samsun, Tekirdağ
IV. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Malatya, Kahramanmaraş, Sakarya, Trabzon, Şanlıurfa, Zonguldak

Bu tebliğin yayımı tarihine (yani 23 Şubat 2006'ya) kadar uzlaşma günü tayin edilmemiş uzlaşma talepleri hakkında da bu Tebliğ hükümleri uygulanacaktır.

Saygılarımızla.

“VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(Sıra No: 356)
(RG. 23.02.2006 – 26089)

A. Şehirler Arasında Karayoluyla Yapılan Yolcu Taşıma İşlerinde Belge Düzeni

173 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin¹ (C/5) bölümünde, şehirler arası yolcu taşıma işiyle uğraşan otobüs işletmecilerinin; kendi otobüsleri ile yaptıkları veya acenteler (komisyoncular) ya da bağımsız otobüs firmalarına yaptırdıkları yolcu taşıma hizmeti karşılığında düzenlenecek belgeler ile bu belgelerin nasıl ve kimler tarafından düzenlenmesi gerektiği hususları açıklanmıştır.

Diğer yandan, Karayolu Taşıma Kanunu² ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği³ uyarınca taşımacılık ve acentelik faaliyetlerinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerce Ulaştırma Bakanlığından yetki belgesi alınması zorunlu bulunmaktadır.

Yetki belgesi almış otobüs işletmecileri ile acentelerin, 173 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan düzenlemelere ilaveten, Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesi ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye istinaden bu Tebliğde açıklanan doğrultuda da belge düzenleyebilmeleri uygun görülmüştür.

1. Şehirler Arası Yolcu Taşıma İşleriyle Uğraşan Otobüs İşletmecilerinin Kendi Biletlerini Kullandırmak Suretiyle Yolcu Taşıttırmaları

Şehirler arası yolcu taşıma işiyle uğraşan otobüs işletmecileri, kendi otobüslerinde taşıyacakları yolcular için acentelere kendi biletlerini kullanılabileceklerdir.

Acente, otobüs işletmecisi tarafından kendisine verilen yolcu taşıma biletini, her nüshasına kendi unvanını, adresini, vergi dairesini ve vergi kimlik numarasını içerir kaşeyi basmak suretiyle düzenleyecek ve bunları yolculara, yolcu listelerini de otobüs işletmesine bağlı otobüs yetkilisine verecek ve acentelik hizmet bedeli üzerinden otobüs işletmecisi firma adına fatura düzenleyecektir.

2. Yolcu Taşıma Biletlerinin Düzenlenmesinde Ödeme Kaydedici Cihazların Kullanılması

Şehirler arası yolcu taşıma işiyle uğraşan otobüs işletmecilerinin yaptıkları yolcu taşıma hizmeti karşılığında, aşağıdaki esaslar çerçevesinde 31 seri no.lu Ödeme Kaydedici Cihaz Genel Tebliğinin⁴ I. bölümünde belirtilen bilgisayar bağlantılı ödeme kaydedici cihazlar kullanılabilecek ve bu cihazlar vasıtasıyla merkez, şube veya acenteler tarafından düzenlenen fişler, Vergi Usul Kanununda yer alan yolcu taşıma bileti olarak kabul edilecektir.

Yolcu taşıma bileti düzenlemede kullanılacak bilgisayar bağlantılı ödeme kaydedici cihazların, 3100 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre Bakanlığımızca onaylanmış bulunması şarttır.

Bilgisayar bağlantılı ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle düzenlenecek yolcu taşıma biletleri “EK”teki şekil ve muhtevaya uygun olacaktır.

Faaliyetlerinde bilgisayar bağlantılı ödeme kaydedici cihazları kullanan ve müşterilerine “EK”teki örneğe uygun yolcu taşıma bileti veren mükellefler, başka bir yolcu taşıma bileti düzenlemeyecektir.

Düzenlenen yolcu taşıma biletlerinin aslı müşteriye verilecek, nüshası ise Vergi Usul Kanununun muhafaza ve ibraz mecburiyetine ilişkin hükümleri uyarınca mükellefçe saklanacaktır.

Ödeme kaydedici cihaz kullanılarak yolcu taşıma bileti düzenlenmesinde ayrıca aşağıdaki esaslara da uyulması gerekmektedir.

¹ 03/04/1986 gün ve 19067 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

² 19/07/2003 gün ve 25173 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

³ 25/02/2004 gün ve 25384 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

⁴ 10/05/1991 gün ve 20867 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

a) Yolcu taşıma biletlerinin bizzat otobüs işletmecilerinin merkezi veya bunların şubeleri tarafından düzenlenmesi halinde bilet, otobüs işletmecisi mükellefe ait ödeme kaydedici cihazdan verilecek ve dolayısıyla biletin mükellef bilgileri bölümünde otobüs işletmecisine ait bilgiler yer alacaktır.

b) Yolcu taşıma biletinin acenteler tarafından düzenlenmesi halinde bilet, acentelere ait ödeme kaydedici cihazdan verilecek ve biletin baş tarafında bileti düzenleyen acenteye, mükellef bilgileri bölümünde ise ilgili otobüs işletmesine ait bilgiler yer alacaktır.

c) Acenteler, sahibi oldukları ödeme kaydedici cihazlarla birden fazla otobüs işletmecisinin biletlerini de düzenleyebileceklerdir. Bu şekilde düzenlenen yolcu taşıma biletlerinde, bilet hangi otobüs işletmecisi adına düzenlenmişse belgenin üzerinde (acentenin yanısıra) o otobüs işletmecisine ait mükellef bilgileri olacaktır. Bu takdirde adına bilet düzenlenen otobüs işletmelerine ait mükellef bilgileri ödeme kaydedici cihaza programlanacak ve mali bilgiler bilet sayıları da belirtilmek suretiyle cihaz hafızasında ve raporlarda (X, Z, mali hafıza) her bir otobüs işletmesi itibarıyla ayrı ayrı gösterilecektir.

d) Düzenlenen biletlerle ilişkin bilgiler, bilgisayar bağlantılı ödeme kaydedici cihaz sistemlerinin özellikleri gereği, aynı anda (online olarak) otobüs işletmecilerine ait bilgisayar sistemlerine gönderilecektir.

e) Yukarıda açıklandığı şekilde ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle yapılacak bilet satışlarından elde edilecek gelir, vergi uygulamaları bakımından adına bilet düzenlenen otobüs işletmecisi mükellefin geliri olarak addedilecektir.

3. Diğer Hususlar

Yolcu taşıma bileti uygulamasında, 173 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen veya bu Tebliğ ile getirilen usullerden herhangi birinin kısmen veya tamamen seçimi mümkün bulunmaktadır.

Bu bölümün 1 ve 2 numaralı maddelerinde yazılı usullerden birini seçenler, otobüsün seyri sırasında yoldan yolcu almaları halinde, otobüs işletmecisi firma tarafından bastırılan yolcu taşıma biletini kullanacaklardır.

4. Ceza

Yukarıda belirlenip açıklanan usul ve esaslara uymadıkları tespit edilenler adına, işledikleri fiile göre 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile 3100 Sayılı Kanunda yazılı cezalar kesilecektir.

B. İcra Dairelerince Alacaklı Taraf Avukatına Ödenmesine Karar Verilen Vekalet Ücretlerinin Belgelendirilmesi

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, icra dairelerince borçludan alınarak, müvekkili adına takibat yapan alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık (vekalet) ücretlerinin belgelendirilmesi hususunda tereddüde düşüldüğü anlaşılmıştır.

Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak bundan böyle söz konusu avukatlık ücretlerinin belgelendirilmesinde aşağıdaki hususlara uyulması zorunluluğu getirilmiştir.

İcra dairelerince borçludan alınarak müvekkili adına takibat yapan alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık (vekalet) ücretinin avukata ödendiği anda, avukat tarafından borçlu adına en az 2 nüsha serbest meslek makbuzu düzenlenecek ve makbuzun avukatta kalan nüshasına da icra dairesince ödemenin yapılmış olduğuna dair bir şerh düşülerek, ödemeyi yapan memur tarafından (sicil numarası da yazılarak) imzalanacaktır.

Yukarıda belirtilen şekilde yetkili memura imzalatılmadığı tespit edilen her bir serbest meslek makbuzu için ayrı ayrı Vergi Usul Kanununun 352-II/7 nci maddesine göre söz konusu avukat adına usulsüzlük cezası kesilecektir .

C. Uzlaşma Komisyonlarının Yetkisi

Uzlaşma komisyonlarının uzlaşma konusu yapabilecekleri vergi miktarı 352 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği⁵ ile tespit edilmiş olup, bu komisyonlardan il merkezlerinde bulunan Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonlarının yetki sınırları aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

İl merkezlerinde (büyükşehir belediyesi bulunan illerde büyükşehir mücavir alan sınırları içinde) yer alan vergi dairelerince yapılan tarhiyatlara ilişkin uzlaşma talepleri, aşağıda belirtilen limitlerin aşılması halinde, ilgili vergi dairesi başkanlığı veya defterdarlık bünyesinde oluşturulacak uzlaşma komisyonunca incelenip sonuçlandırılacaktır.

	Vergi, Resim ve Harçlar (YTL)
I. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	12.500
II. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	7.500
III. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	5.000
IV. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	3.000
Defterdarlıklar	3.000

İstanbul ilinin tamamı ile diğer illerin il merkezi dışındaki vergi daireleri (bağlı vergi daireleri dahil) için 352 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen tutarlar uyarınca işlem yapılmaya devam olunacaktır.

Bu tebliğin yayımı tarihine kadar uzlaşma günü tayin edilmemiş uzlaşma talepleri hakkında da bu Tebliğ hükümleri uygulanacaktır.

Tebliğ olunur.

EK:

**ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARLA DÜZENLENECEK
YOLCU TAŞIMA BİLETİ ÖRNEĞİ**

YOLCU TAŞIMA BİLETİ			
TURİZM ACENTELİK A.Ş. Saray Mah. Saz Sok. No:3 ANKARA Keçiören V.D. 9876543210			} Bileti Düzenleyen Acenteye ait Bilgiler (*)
TURİZM ve SEYAHAT A.Ş. Konak Mah. Meneviş Sok. No:1 ANKARA Çankaya V.D. 0123456789			} Mükellef Bilgileri (Otobüs İşletmesine ait Bilgiler)
Tarih	: 30.03.2006		} Biletin Düzenlendiği; Tarih Saat
Saat	: 13:47		
Fiş No.	: 0047		
			} Biletin Fiş Numarası
YOLCU TAŞIMA	%18	45,00	} Hizmetin Türü, KDV Oranı, KDV Dahil Bilet Bedeli
-----			

⁵ 15/11/2005 gün ve 25994 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

TOPKDV	6,86	}	Katma Değer Vergisi Toplamı, KDV Dahil Toplam Tutar
TOPLAM	45,00		
=====			
YOLCUNUN (**)			
ADI SOYADI	: MEHMET AK		
BABA ADI	: ALİ		
DOĞUM TARİHİ	: 20.09.1978		
DOĞUM YERİ	: ADANA		
HAREKET BİLGİLERİ (**)			
TARİHİ	: 11.04.2006	}	Yolcuya ve Harekete Ait Bilgiler
SAATİ	: 18:00		
KOLTUK NO	: 12		
GİDECEĞİ YER	: İSTANBUL		
TERMİNAL	: AŞTİ		
PERON	: 16		
MF XY 12345678		}	Mali Sembol, Firma Kodu ve Cihaz Sicil Numarası

(*) Biletin, otobüs işletmecilerinin merkezince veya şubelerince düzenlenmesi halinde acenteye ait bilgiler olmayacaktır.

(**) Bu bölümde yer alan bilgilerin bilette aynen yer alması zorunlu olmayıp, işletmeler ihtiyaçları doğrultusunda gerek gördükleri bilgilere yer verebileceklerdir.”